

แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน

ACADEMIC ADMINISTRATION GUIDELINES

OF PRIVATE ELEMENTARY SCHOOLS

ศิรินภา วรรณสินธุ์¹,
ศิริ ถีอาสนา² และ เสน่ห์ คำสมหมาย³
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม¹
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น^{2,3}
Sirinapa Wunnasin¹,
Siri Thee-asana² and Sanae Khamsoomai³
Rajabhat MahaSarakham University, Thailand¹
Sripatum University Khonkaen, Thailand^{2,3}
Corresponding Author, E-mail: sirinapa4463@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 420 คน ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา

* ได้รับบทความ: 25 มีนาคม 2564; แก้ไขบทความ: 10 มิถุนายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 21 มิถุนายน 2564

ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนมีแนวทางการบริหารงานวิชาการดังนี้ ควรวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด จากการทำกิจกรรม เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม สามารถนำไปสู่การพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสม พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปผลอย่างจริงจังต่อเนื่อง และต้องมีการรายงานผลต่อสาธารณะชนทุกเดือน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study problems of academic administration in private elementary schools and 2) to study guidelines for academic administration in private elementary schools, Under the Roi Et Provincial Education Office, divided into 2 phases: Phase 1, Studying the level of problems in academic administration in private elementary schools. The sample consisted of 420 administrators, academic teachers and head teachers of the learning subjects studied by questionnaires.

The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation, and Phase 2, Studying academic administration guidelines in private elementary schools. Key informants are administrators, academic teachers, and subject matter teachers. It was obtained from a specific selection of 5 people. The tool used in the research was interview, data analysis by content analysis.

The results of the research were as follows: The overall level of problems in academic administration in the private elementary school was at a high level. The private elementary school has the following academic management guidelines: The curriculum should be analyzed according to the school context. Organize teaching and learning activities in accordance with the learners' interests and aptitudes. Practice thinking process skills from doing activities, Learn from real and practical experience. Prepare evaluation and

evaluation plans for each course in accordance with educational standards and learning subjects. Conduct research to improve the quality of education. Encourage and promote teachers to conduct research to develop innovative materials that can lead to the development of effective teaching and learning activities. Organize academic supervision and teaching and learning within educational institutions in various and suitable formats. Continuously develop quality assurance systems within educational institutions, analyze, evaluate and summarize results every and the results must be reported to the public every month.

Keywords: Academic Administration; Private Primary Schools

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มุ่งพัฒนาให้ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย พร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบแนวทางการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 : แนวการจัดการศึกษา ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สื่อการเรียนอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2562 : 23 - 30)

การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแนวใหม่เพื่อนำไปสู่ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน

ในปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีปัญหาหลายประการ อาทิ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้มีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของผู้เรียน และปัญหาด้านการพัฒนาผู้เรียน ทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนไม่บรรลุเป้าหมายโดยเฉพาะงานวิชาการ จากผลการทดสอบระดับชาติ O - NET ปีการศึกษา 2561 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระภาษาไทยผลค่าเฉลี่ย 48.19 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ผลค่าเฉลี่ย 37.93 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ผลค่าเฉลี่ย 42.31 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ผลค่าเฉลี่ย 36.29 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2561 : 12)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาจึงมีความจำเป็นที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบกับผู้วิจัยเป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ตามขอบข่ายเฉพาะงานวิชาการ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่ามีสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด.

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างกลุ่มและกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 60 คน ครูวิชาการ จำนวน 240 คน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 480 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 780 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ จำนวน 218 คน

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยกำหนดคุณสมบัติไว้ว่า 1. สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตขึ้นไป 2. มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปีในการปฏิบัติงาน แล้วคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ทั้งหมดมี 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการนิเทศการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบได้เสนอความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามที่ได้จากการคัดเลือกผลการวิจัยในระยะที่ 1 จำนวน 50 คำถาม โดยคัดเลือกจากด้านที่มีปัญหามากของแต่ละด้านหลัก ปัญหาที่อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบปัญหาคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินและเทียบโอนผลการเรียน

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการออกหนังสือไปยังผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ของผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 โรงเรียน

3. เมื่อครบกำหนดเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถามที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบทดสอบ สามารถเก็บข้อมูลได้ครบทั้ง 420 ฉบับ

4. วิธีรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งอาศัยเกณฑ์เฉลี่ยของลิเคิร์ท (Likert Scale)

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage : %)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ไพศาล วรคำ, 2559 : 227 - 228)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

ปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ถ้านำมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบปัญหาคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการกำหนดสัดส่วนการเรียนรู้ วิธีการสอน เวลาเรียน ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรระหว่างครูผู้สอนเพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์เชื่อมโยงและสอดคล้องในภาพรวมทั้งหมด

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม และควรมีการจัดครูประจำชั้น ประจำวิชาโดยคำนึงถึงความสามารถประสบการณ์และความถนัด

3. การวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ควรมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการวัดผลและการประเมินผลให้ตรงกับระเบียบการวัดและการประเมินผลการเรียน ควรมีการจัดหาเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษาและการกำหนดให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการวิจัย ควรมีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และควรมีการส่งเสริมให้ครูศึกษางานวิจัยเพื่อนำผลมาปรับใช้กับการเรียนการสอนของตน

5. การนิเทศการศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อการวางแผนดำเนินงาน ควรมีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในโรงเรียน ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน

6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการกำหนดระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน และควรมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ถ้านำมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบปัญหาคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะว่า วิชาการต้องมีกระบวนการพัฒนาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อลดปัญหาในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชรรัตน์ หาญเชิงชัย (2558) และ รัฐศักดิ์ เครือวัลย์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ควรมีการกำหนดสัดส่วนการเรียนรู้ เพื่อให้ครูสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเวลาเรียนอาจไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามสัดส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชรรัตน์ หาญเชิงชัย (2558) และ พนม วิลัยหล้า (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางให้ชัดเจนและนำไปใช้กับนักเรียน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ควรมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะครูต้องได้รับการส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงพัฒนาด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560) และ เกษร ศรีพิทักษ์เที่ยงแท้ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้การสอนสัมฤทธิ์ผลและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ควรมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการวัดผลและการประเมินผลให้ตรงกับระเบียบการวัดและการประเมินผล เพราะการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครูได้เรียนรู้ระเบียบเกณฑ์ การวัดผลและประเมินผลการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนม วิลัยหล้า (2560) และ อัทพร อูระงาม (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน วางแผน จัดทำแผนงานโครงการเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนต่อไป

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ควรมีการส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการวิจัย ควรมีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน การพิจารณาถึงพื้นฐานสภาพปัญหา เพราะการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อนำมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุล อิงแก้ว (2556) และ เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาโดยวิธีการส่งเสริมให้ครูศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่เสมอ

ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อการวางแผนดำเนินงาน ควรมีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการ ก่อนการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะการนิเทศศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนางาน วิชาการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทราภรณ์ แจ่มบุรี (2559) และ สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของ พบว่า ด้านนิเทศการศึกษา สถานศึกษา จัดทำโครงการนิเทศการศึกษาและดำเนินงานตามโครงการที่จัดทำ เพื่อสร้างความเข้าใจและชี้แจงความสำคัญของระบบการนิเทศกับคณะครู

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการ ที่สำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัทพร อูระงาม (2560) และ สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการดำเนินการพัฒนางาน ตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษา ควรมีการกำหนดสัดส่วนการเรียน วิธีการสอน เวลาเรียน ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม

1.2 การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 การวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ควรมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้ตรงกับระเบียบ การวัดและการประเมินผลการเรียน

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้ครูมีความรู้ในทำวิจัย
ในชั้นเรียนควรมีการส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการวิจัย

1.5 การนิเทศการศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อการวางแผนดำเนินงาน

1.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง
ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการกำหนดระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน

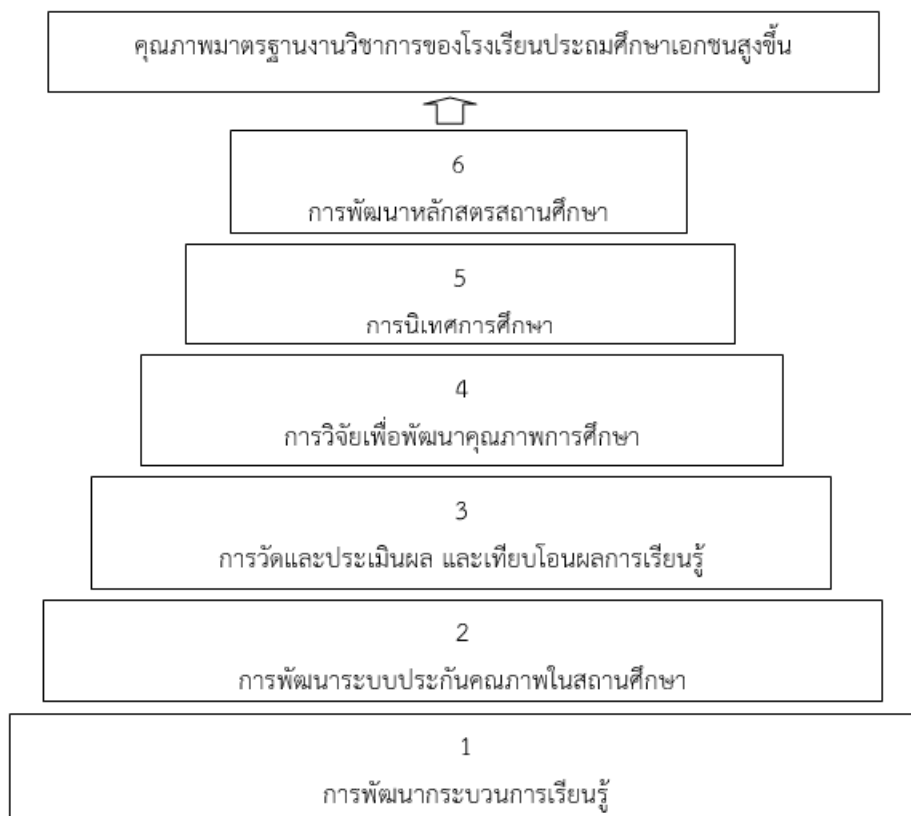
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ดให้ครอบคลุมบุคลากรในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
เพื่อจะได้ข้อมูลที่หลากหลายมาและกว้างขึ้นปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการให้กับโรงเรียนที่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการสูงเพื่อให้งาน
วิชาการของโรงเรียนนั้น ๆ มีผลการบริหารจัดการด้านวิชาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ใหม่

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่มีความ
เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด และคาดว่าจะมีความเหมาะสมกับพื้นที่อื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันด้วย
แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบตามลำดับ
ความสำคัญ (ตามที่ค้นพบ) ดังนี้ คือ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ในสถานศึกษา 3) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการ
ศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ภาพประกอบ แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- เกษร ศรีพิทักษ์เที่ยงแท้. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธวัชรรัตน์ หาญเชิงชัย. (2558). แนวทางการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พนม วิลัยหล้า. (2560). สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพศาล วรคำ. (2559) การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ภัทราภรณ์ แจ่มบุรี. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รัฐศักดิ์ เครือวัลย์. (2561). ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสุนทรภู่พิทย จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (2561). สถิติข้อมูลทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561. ร้อยเอ็ด: กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศกลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟิก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อดุล อิงแก้ว. (2556). ปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัทพร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.